

Пише: Милан Благојевић
уторак, 26 март 2019 23:08

Много тога противправног везано је за Трибунал у Хагу и оно што је остало последије њега, за шта је скован рогобатни назив “Међународни резидуални механизам за кривичне трибунале”, који сам по себи довољно говори у како јадном стању се налази међународно право. О јадности тог права вјероватно најбоље свједочи противправни начин на који је створен Трибунал у Хагу.

Он је настао кршењем Повеље Уједињених нација, јер је доносећи Резолуцију број 827 од 25. маја 1993. године (којом је основан Трибунал у Хагу и усвојен Статут тог трибунала) Савјет безбједности изашао из оквира својих надлежности прописаних поменутом повељом. Кажем то зато што Повељом УН није прописано право Савјету безбједности да оснива било какву међународну институцију, а посебно не међународну правосудну институцију која би потом правно обавезивала било коју државу, па тако ни чланице Уједињених нација.

Пише: Милан Благојевић
уторак, 26 март 2019 23:08

Након више од двије деценије његовог постојања несумњиво се може констатовати да је од силних кршења права у раду наведене креатуре свакако најважнија она која се зове удруженим злочиначким подухватом (Јоинт Цриминал Ентерписе). Важност ове противправне конструкције је у томе што је само на основу ње омогућено (квази)оптужење и (квази)пресуђивање бројним лицима српске националности, па тако и др Радовану Караџићу који је 20. марта 2019. године у Хагу неосновано оглашен кривим и осуђен на казну доживотног затвора.

Наша правна наука и струка до сада је мало, боље рећи готово ништа, учинила да домаћој јавности објасни суштину противправности којима су прибјегавали тужилац и судећа вијећа Трибунала у Хагу у бројним предметима против лица српске националности, па тако и у предмету против др Радована Караџића, како би их осудили

Наша правна наука и струка до сада је мало, боље рећи готово ништа, учинила да домаћој јавности објасни суштину противправности којима су прибјегавали тужилац и судећа вијећа Трибунала у Хагу у бројним предметима против лица српске националности, па тако и у предмету против др Радована Караџића, како би их осудили. О том поразном стању наше колективне свијести и савјести вјероватно најбоље свједочи чињеница да је у протекле двије деценије на ту тему написана само једна монографија, под насловом "Правосудна неистина", чији сам аутор. Све друго су, када је ријеч о јавном дискурсу, биле прилично јалове расправе из којих наша јавност није могла спознати суштину овог проблема. Стога осјећам људску и професионалну потребу да нашој јавности, у мјери у којој то дозвољава једна новинска колумна, објасним какав истински удружени нељудски подухват је у позадини пресуде против др Радована Караџића.

Све у тој нељудскости и противправности почиње самовољом тужиоца Трибунала у Хагу, који је у оптужници (тачке 9-14. оптужнице од 19.10.2009. године) смислио конструкцију према којој је др Караџић учествовао у оснивању и одржавању органа Републике Српске (Војске и МУП-а Српске те других њених органа) да би преко њих остваривао циљ наводног удруженог злочиначког подухвата, а то је протјеривање босанских Муслимана и Хрвата са територије Републике Српске. Ова конструкција се постави ради остварења перфидне намјере која се не може одмах уочити. Наиме, како др Караџић и органи Републике Српске нису смислили такав план нити су починили злочине које им Трибунал ставља на терет, јер нема у пресуди доказа да су он или било који други члан државног руководства Републике Српске починили, односно на било који други начин учествовали у извршењу иједног убиства, силовања или других кривичних дјела из оптужнице, најприје тужилац, а затим и претресно и жалбено вијеће, прибјегавају противправној конструкцији удруженог злочиначког подухвата. С тим у вези најприје тужилац у оптужници каже, а онда то здушно прихватају судска вијећа, да је др

Пише: Милан Благојевић
уторак, 26 март 2019 23:08

Караџић са осталим државним руководством наводно осмислио план да се муслиманско и хрватско становништво протјера из Републике Српске, при чему о плану протјеривања Срба са њихових огњишта, и како је он реализован, наравно нема ниједне ријечи у било којој од оптужница и пресуда Трибунала у Хагу.

Кад се тако постави оваква конструкција, која није прописана међународним правом, онда је она темељ да најприје тужилац, а потом и судећа вијећа, даље изводе закључке који се противе здравом разуму. Наиме, др Караџић као предсједник Републике Српске учествујући у њеном стварању са осталим руководством и државним органима није био нити је могао бити било какав повод, а камоли узрок догађаја у којем је локални појединац (или више њих) убио или силовао неку особу зато што је ове или оне националности. Ово стога што државно-политичко организовање једног народа (у овом случају српског народа) нема нити може имати везе, а камоли бити узрок таквим криминалним радњама, усљед чега државно руководство и не зна нити може знати да постоје ти појединци нити да је извршено такво конкретно кривично дјело. Е пошто ствари тако стоје, онда су се у Трибуналу крајње нељудски досјетили да кажу да је др Караџић најприје осмислио план да се муслиманско и хрватско становништво протјера из Републике Српске, да је због тога створио Српску и да је због тога морао знати да ће из “таквог плана као природна и предвидива посљедица” произаћи да неки Србин у тамо неком селу или граду у Српској убије или силује лице муслиманске или хрватске националности, па је др Караџић (иако не зна да се тако нешто и десило), само због тога

одговоран за то кривично дјело, а са њим и Република Српска.

Ето, то је суштина ове крајње монструозне и морбидне конструкције Трибунала у Хагу. Тако је, дакле, било и у пресуди против др Радована Караџића. У његовом случају он је, казано једноставним језиком, правно неосновано проглашен кривим за све оне случајеве криминалних појединаца и група на српској страни (каких је било и на другим странама у протеклом рату) који су, ношени ураганима сапетих мржњи и разних других личних разлога и мотива, вршили убиства, силовања и друга недјела према Муслиманима и Хрватима током рата. “Разлог” за такву осуду др Караџића је, како сматра претресно вијеће (параграф 3521. пресуде) коју је прихватило жалбено вијеће, што су та недјела по оцјени судија била предвидива за др Караџића. Међутим, у пресуди је изостало било какво ваљано образложење о томе како је то др Караџић (или било који други човјек на његовом мјесту) могао да предвиди шта ће учинити неки њему непознат појединац. Изостанак таквог образложења не треба да чуди, јер се неразумне конструкције (каква је конструкција удруженог злочиначког подухвата) и не могу објаснити.

Подразумијева се да је у свим предметима против Срба оптужених у Трибуналу, па тако и у предмету против др Радована Караџића, појединачни злочин за њих увијек био природна и предвидива посљедица, јер то напосто тако сматрају Тужилаштво и судећа вијећа. Одмах пада у очи правна несигурност овакве конструкције, јер нема нити може бити поузданих мјерила на основу којих би се унапријед могло знати да ли је нешто

Хашки трибунал као оличене правосудне неистине

Пише: Милан Благојевић
уторак, 26 март 2019 23:08

природна и предвидива посљедица (да ће, на примјер, у некој општини локални криминалац убити или силовати некога зато што припада другом народу). Међутим, тако нешто је створено у судској пракси Трибунала и само од оцјене, боље рећи самовоље судија, зависи одлука о том питању. Није тешко закључити, што је показала и досадашња пракса Трибунала, да је овај облик (квази)одговорности примјењиван у предметима против оптужених српских функционера, а случај пресуде Трибунала у Хагу против Слободана Праљка и осталих оптужених лица хрватске националности је изузетак који само потврђује ово правило.

(Аутор је редовни професор уставног права из Бањалуке)